

Kommunstyrelsen

Redovisning av fördelningen av huvudmannansvaret enligt skollagen mellan utbildningsnämnden och kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen noterar den lagrumsindelade redovisningen av hur skollagens huvudmannansvar fördelar sig mellan utbildningsnämnden och kommunstyrelsen utifrån det av kommunfullmäktige antagna reglementena ("lagrumsnyckel").

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har givit stadsledningskontoret i uppdrag ta fram en tabell över ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och utbildningsnämnden (KFKS 2018/1181).

I skollagen används begreppet "huvudmän inom skolväsendet": Begreppet innebär att kommunen är huvudman för kommunalt drivna skolor och att fristående skolor är sina egna huvudmän. Eftersom skollagens huvudmannabegrepp skiljer sig från hur Nacka generellt definierar vad som är en "huvudman" har det gjorts en utredning som ska visa hur ansvaret som huvudman enligt skollagen fördelar sig mellan utbildningsnämnden som finansieringsansvarig nämnd och kommunstyrelsen som ansvarig för de kommunala skolorna.

Till stöd för att i vardagen lätt se vem som ansvarar för vad, togs en så kallad lagrumsnyckel fram. I den står det vilken nämnd som är ansvarig för vilket lagrum i skollagen. Denna lagrumsnyckel har uppdaterats och reviderats utifrån de lagändringar som trätt i kraft sedan den togs fram.

Ärendet

Kommunstyrelsen har givit stadsledningskontoret i uppdrag ta fram en tabell över ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och utbildningsnämnden (KFKS 2018/1181). I ett tidigare arbete har stadsdirektören låtit göra en utredning som ska visa hur ansvaret som huvudman enligt skollagen fördelar sig mellan utbildningsnämnden som finansieringsansvarig nämnd och kommunstyrelsen som ansvarig för de kommunala skolorna (KFKS 2015/107-001). Till stöd för att i vardagen lätt se vem som ansvarar för vad, togs en så kallad lagrumsnyckel fram. I det arbetet gick man igenom skollagen för att ta ställning vilka uppgifter som typiskt sett är sådana en finansierings- och myndighetsansvarig funktion ska ha hand om och vilka frågor/ansvar som typiskt sett bör ligga i produktionen av skolverksamhet. I lagrumsnyckeln anges vilken nämnd som är ansvarig för vilket lagrum i skollagen. Denna lagrumsnyckel har uppdaterats och reviderats utifrån de lagändringar som trätt i kraft sedan den togs fram.

Ansvar inom skolan

I skollagen använder lagstiftaren begreppet ”huvudmän inom skolväsendet”. I 2 kap 2 § skollagen anges att kommuner är huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och fritidshem. Av 5 § samma kapitel följer att de som kallas enskilda efter ansökan får godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem. Detta innebär att fristående skolor är sina egna huvudmän, det vill säga kommunen huvudmannaskap omfattar bara de kommunala skolorna. Kommunerna ska dock finansiera den utbildning som de enskilda anordnar.

Definitionen av det kommunala huvudmannaskapet i skollagen skiljer sig från den definition av huvudmannaskap som används i Nacka kommun generellt. Skollagens huvudmannaskap omfattar även att bedriva utbildningen. För att det inte ska uppstå otydligheter om vem i Nacka som utifrån hur Nacka styrs ansvarar för vad har en huvudmannautredning och lagrumsnyckel tagits fram.

Ansvar enligt reglementena

Utifrån Nacka styrmodell har det politiska ansvaret för den del av skollagens huvudmannansvar som innebär att tillhandahålla skolverksamhet lagts på kommunstyrelsen. Enligt kommunstyrelsens reglemente inbegriper detta ansvar för tjänster inom ramen för skollagen och andra författningar på utbildningsområdet. Det innebär att kommunstyrelsen ansvarar för frågor rörande barns och elevers vardag i utbildningen, inkluderande arbetsmiljö, arbete mot kränkande behandling och för likabehandling, elevhälsa, barns och elevers utveckling mot målen och studieförutsättningar. Ansvaret omfattar inte myndighetsutövning med stöd av skollagen och inga frågor om barns och elevers rätt och tillgång till verksamhet enligt skollagen och andra författningar på

utbildningsområdet. Kommunstyrelsen svarar inom sitt ansvarsområde för kommunen i förhållande till tillsynsmyndighet och andra myndigheter.

Enligt utbildningsnämndens reglemente ansvarar nämnden för uppföljning, utvärdering, finansiering och systematiskt kvalitetsarbete. Med finansieringsansvaret följer alla de frågor som handlar om barns rätt till utbildning, inkluderande all myndighetsutövning. Ansvaret avser även att verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser föräldrars och elevers och studerandes önskemål.

Arbets- och företagsnämnden ansvar enligt sitt reglemente för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare. Därtill ansvarar nämnden för fullgörande, uppföljning och utvärdering av vad som åligger kommunen enligt 29 kap. 9 § skollagen avseende ungdomar under 20 år som fullgjort skolplikten och som inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Lagrumsnyckel hjälper till

Bifogat till denna tjänsteskrivelse finns en uppdaterad lagrumsnyckel där det för varje lagrum anges om det är utbildningsnämnden eller kommunstyrelsen som är huvudman enligt skollagens bestämmelser. Eftersom skollagen i flera fall direkt har pekat ut att det är rektor som är ansvarig enligt lagen, finns även de lagrummen med i lagrumsnyckeln för fullständighetens skull.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Uppdatering av uppdelningen av ansvaret enligt skollagen avser att bidra till att det ska bli tydligare vem inom kommunen som ansvarar för vad när det gäller utbildning. För barn och ungdomar som går i kommunala skolor ska det innebära minskad risk för att viktiga frågor om vem som ansvarar för vad i deras vardag hamnar mellan stolarna. Genom att det är tydligt för var och en inom kommunen som har ansvar för skolverksamhet vad de ansvarar för, bidrar det till korta och tydliga beslutsvägar och mandat.

Bilagor

1. Lagrumsnyckel

Einar Fransson

Produktionsdirektör Valfärd skola

Susanne Nord

Utbildningsdirektör

Louise Hult

Kommunjurist

Juridik- och kanslienheten